

ІГРИ ПАТРІОТІВ

(для учнів початкових класів)

Автор: Зоя Діхтяренко

Мета: формування в учнів особистості громадянина України та патріота батьківської землі; виховання морально-вольових якостей у процесі особистої участі в іграх для патріотів; розвиток фізичних якостей.

Завдання:

- *навчати учнів:* чітко виконувати команди педагогів; гарно співати та декламувати вірші перед глядачами; дотримуватися етикету хортингу та техніки безпеки;
- *закріпити:* рухові вміння та навички; знання про звичаї і традиції козаків, українського народу; про історичне минуле України;
- *розвивати:* фізичні та морально-вольові якості; бажання бути першими та виконувати всі завдання найкраще; бажання більше знати про історичне минуле свого народу, родини; окомір, координацію рухів, увагу, силу в руках і ногах під час ігор, ігор-естафет;
- *виховувати* в учнів початкових класів: патріотизм, любов до малої батьківщини, до України, повагу до її захисників, до державної символіки та українського фольклору; почуття відповідальності за правильне виконання завдання.

Обладнання: мультимедійний проектор, магнітофон, вишиті рушники, 20–30 кубиків, 6 косинок, 3 крейди, 3 дошки, 3 аркуші, 3 ручки, 3 орієнтири, 9 матів, 3 канати, 3 біноклі, 3 мішки.

Спортивний зал прикрашений українською національною символікою, українськими рушниками тощо.

Склад учасників: три команди (до 30 учнів початкових класів); три судді та їх помічники; два ведучі (юнак і дівчина) – старшокласники, які одягнені в український національний одяг.

Місце проведення: спортивний зал.

Ускладнивши ігри, можна проводити для молодших підлітків.

(Глядачі дивляться на мультимедійному проекторі документальний фільм про красу української природи; звичаї та обряди українців тощо. Відповідна музика супроводжує показ.

Ведучі запрошують до спортивного залу команди, які шикуються в три шеренги. Звучить Гімн України. Дирекція школи вітає учасників ігор патріотів і бажає перемоги. Команди виголошують девізи. Ведучі оголошують початок проведення ігор патріотів. Кожна команда змагається з іншими. Переможці – команда, яка набрала більшу кількість балів).

Гра 1: „Полон“

Команди шикуються в одну шеренгу вздовж лінії одна навпроти одної на витягнуту руку вперед і в сторони.

Завдання: перетягнути за лінію обома руками противника (взяти в „полон“).

Перемагає команда, яка візьме в „полон“ найбільше учнів з іншої команди. Гра триває 30 с.

Гра 2: „Захист скарбів“

На одному боці спортивного залу розкидані 20–30 кубиків, які охороняє одна команда. На іншому боці – противники.

Завдання: противники за сигналом повинні назбирати найбільше кубиків, не даючи до себе доторкнутися охоронцям. Якщо до противника доторкнувся охоронець – кубик потрібно віддати йому.

Виграє команда, гравці якої назбирали найбільше кубиків за певний час. Гра триває 90 с, потім команди міняються місцями.

Гра 3: „Повернення полоненого додому“

З кожної команди виходять до середини спортивного залу по три гравці, яким зав'язують очі, та вони самостійно крутяться під куплет української народної пісні.

Завдання: після закінчення пісні діти із зав'язаними очима повертаються до своєї команди на голос капітана.

Виграє команда, три гравці якої швидше прийдуть до своєї команди.
Час фіксується секундоміром.

Завдання 1: „Декламування вірша та пісні про козаків, про хортинг перед глядачами“

Мета: навчати учнів гарно співати та декламувати вірші перед глядачами.

Вся команда читає на пам'ять вірш і співає пісню про козаків і хортинг. Зараховується виграш тій команді, в якій усі учні прочитають по черзі кожен стрічку двох віршів.

Гра 4: „Скарб“

Кожній команді помічники суддів роздають карту, на якій намальований шлях, за яким можна знайти скарб.

Завдання: трьом гравцям із кожної команди знайти скарб за найменший проміжок часу (план карти можна намалювати, враховуючи всю територію школи).

Виграє та команда, яка швидше знайде свій скарб по карті та принесе суддям. Час фіксується секундоміром.

Гра-естафета 5: „Написати слова: „Батьківщина“, „козаки“, „патріотизм“

Команди шикуються в три колони за лінією старту.

Завдання: всім учасникам гри-естафети написати по черзі по одній букві, щоб утворилося задане слово. Капітани починають першими виконувати завдання: за свистком судді вони біжать до дошки, пишуть букву „Б“ та повертаються до своєї команди, передаючи крейду наступному учаснику своєї команди, який пише наступну букву слова.

Естафета закінчується тоді, коли три слова буде правильно написано на дошці. Виграє команда, яка першою закінчить естафету, не порушивши правил.

Гра-естафета 6: „Стрибки козаків по острівцях“

Три команди шикуються колонами за лінією старту. Навпроти

кожної колони на підлозі намальовані 8–10 кіл (діаметр 50 см).

Завдання: перестрибнути з „острівця на острівець“ не потрапивши у „воду“. За сигналом судді капітани починають перестрибувати з „острівця на острівець“, намагаючись не потрапити у „воду“, а потім біжать до кеглі. Оббігши свою кеглю, дитина біжить до команди, обминаючи „острівець“, і передає естафету, торкаючись правою рукою правої руки наступного гравця. Капітан стає в кінці колони.

Гра-естафета закінчується тоді, коли всі діти по черзі візьмуть у ній участь. Виграє та команда, гравці якої зроблять менше помилок (наберуть менше штрафних балів) і першими будуть на фініші.

Помічники суддів показують учням, яким способом стрибати.

Правила:

1) гравець отримує штрафний бал, якщо під час стрибка не попадає ногою на „острівець“;

2) забороняється: штовхатися, виходити за лінію, розмовляти, раніше починати стрибати, не передати естафету.

Завдання 2: „Декларація хортингу – національного виду спорту України“

Мета: продовжувати навчати учнів дотримуватися етикету хортингу та знати всі його розділи.

На аркуші капітани перелічують усі розділи декларації хортингу – національного виду спорту України. Вся команда допомагає.

Виграє команда, яка правильно та швидко напише відповідь.

Гра-естафета 7: „На чотирьох до перемоги“

Варіант 1. Три команди шикуються колонами за лінією старту.

Завдання: всім учасникам гри-естафети пройти на руках і ногах. Навпроти команд помічники суддів на відстані 5–8 м ставлять три орієнтири. За першим свистком судді капітани стають у вихідне положення – повний присід. За другим – починають рухатися одночасно на руках і ногах. Обійшовши орієнтири, капітани повертаються до команди

тим самим способом. Передавши естафету (торкнутися рукою руки наступного гравця), капітан стає у кінці своєї колони.

Гра-естафета закінчується тоді, коли всі діти по черзі візьмуть у ній участь. Виграє та команда, яка допустить менше помилок (набере менше штрафних балів) і першою буде на фініші.

Помічники суддів показують учням, яким способом рухатися.

Варіант 2. Три команди шикуються колонами за лінією старту.

Завдання: всім учасникам гри-естафети пройти на руках і ногах, виконуючи на матах 3–5 перекидів уперед. Навпроти команд помічники суддів на відстані 5–8 м ставлять три орієнтири. За першим свистком судді капітани стають у в.п. – повний присід. За другим – починають рухатися одночасно на руках і ногах. Обійшовши орієнтири, капітани повертаються до команд, роблячи на 3 матах 3–5 перекидів уперед. Передавши естафету (торкнутися правою рукою правої руки наступного гравця), капітан стає в кінці своєї колони.

Естафета закінчується тоді, коли всі діти по черзі візьмуть у ній участь. Виграє та команда, яка зробить менше помилок (набере менше штрафних балів) і першою буде на фініші.

Помічники суддів показують учням, яким способом рухатися та виконувати перекиди вперед.

Гра-естафета 8: „Зміна вахти“

Три команди шикуються колонами за лінією старту. Навпроти кожної колони висить канат.

Завдання: вилізти по канату до визначеної суддями висоти „на вахту“, злізти, „передати вахту“ наступному гравцеві. За сигналом судді капітани біжать до канатів, вилазять на них, беруть у руки прив'язаний предмет (бінокль), дивляться у нього, залишають на місці, злазять з канату та біжать до своєї команди, передаючи „вахту“ наступному гравцеві, стають у кінець своїх колон.

Завдання 3: „Вікторина: звичаї та традиції козаків, українського

народу“

Мета: закріпити в учнів знання про звичаї та традиції козаків, українського народу; розвивати бажання більше знати про історичне минуле свого народу, родини.

Ведучі ставлять запитання кожній команді по черзі.

Виграє команда, яка набере найбільше балів.

Гра-естафета 9: „Перенеси та не впусти“

Три команди шикуються колонами за лінією старту. Навпроти кожної команди орієнтири.

Завдання: двом гравцям перенести всіх учасників своєї команди до орієнтиру.

За першим сигналом судді два учні складають руки, щоб утворився „стілець“. За другим – третій учень сідає на „стілець“. За третім сигналом судді учні переносять на „стільці“ учня до орієнтиру, біжать назад і повторюють дії з наступними учасниками своєї команди.

Виграє команда, два учні з якої першими перенесуть усіх учасників гри-естафети на „стільці“ до орієнтиру.

Гра-естафета 10: „Стрибки в мішку“

Три команди шикуються колонами за лінією старту. Навпроти кожної команди орієнтири.

Завдання: прострибати в мішку, не впавши.

За першим сигналом судді – капітани залазять у мішки. За другим – стрибають до орієнтирів, обстрибують їх та стрибають до своєї команди, вилазять із мішків і передають їх наступним гравцям.

Виграє команда, яка першою, дотримуючись правил, виконає завдання.

Завдання 4: „Вікторина: запитання – відповідь“

Мета: виховувати в учнів початкових класів: патріотизм, любов до малої батьківщини, до України, повагу до її захисників, до державної символіки.

Ведучі ставлять запитання кожній команді по черзі.

Виграє команда, яка набере найбільше балів.

(Після закінчення ігор-естафет судді підраховують бали. Виграє команда, яка набрала найбільшу кількість балів. Команди нагороджуються призами та грамотами).

ЛІТЕРАТУРА

1. Військово-патріотичне виховання учнів у позакласній роботі : посібник / [уклад. М. Зубалій, В. Івашковський, О. Остапенко, М. Тимчик, Б. Шаповалов, З. Діхтяренко, І. Білоцерківець]. – Київ : ПАЛИВОДА А. В., 2016. – С. 187–190. *(адреса в Електронній бібліотеці НАПН України: <http://lib.iitta.gov.ua/705514/>).*

Зоя Діхтяренко. Ігри патріотів (для учнів початкових класів).

Розроблені автором гри патріотів і завдання формують в учнів особистості громадянина України та патріота батьківської землі; виховують морально-вольові якості у процесі особистої участі в іграх для патріотів; розвивають фізичні якості.

Ключові слова: ігри, естафети, завдання, виховання патріотизму, хортинг, козаки, український народ, історія України, фізичні якості, морально-вольові якості.

Zoya Dihtyarenko. Games of patriots (for elementary school students).

Written by the author of the game of patriots and tasks form students of the personality of a citizen of Ukraine and patriot of the father's land; Raise moral and volitional qualities in the process of personal participation in games for patriots; Develop physical qualities.

Key words: games, relay race, task, patriotism education, horting, Cossacks, Ukrainian people, history of Ukraine, physical qualities, moral and volitional qualities.

Зоя Дихтяренко. Игры патриотов (для учащихся начальных классов).

Разработанные автором игры патриотов и задания формируют у учащихся личности гражданина Украины и патриота родной земли; воспитывают морально-волевые качества в процессе непосредственного участия в играх для патриотов; развивают физические качества.

Ключевые слова: игры, эстафеты, задания, воспитание патриотизма, хортинг, казаки, украинский народ, история Украины, физические качества, морально-волевые качества.